

Dél-Ameriká-
gyedik helyen
ják lelmi az én
Igyekeztem a
készíteni rá a
ket! — Raisz
mek nagyon is
vesen látlak a
Margit. Örö-
a és Lóri. A
ridőn túl érke-
n említhetem
e valóban ked-
e. Persze hogy
járna, de hát
Mocsáry Mal-
tok dicséretre
ben nem volt
öldöd? Akkor
Oszkár. Meg-
ik, közlöm. —
gesik hosszú
y rejtvényke
elmeztetésedet
ostan soros az
tetem. s aztán

Z. megfejtései
zélü papírosra
erül a megfej-
F. b.

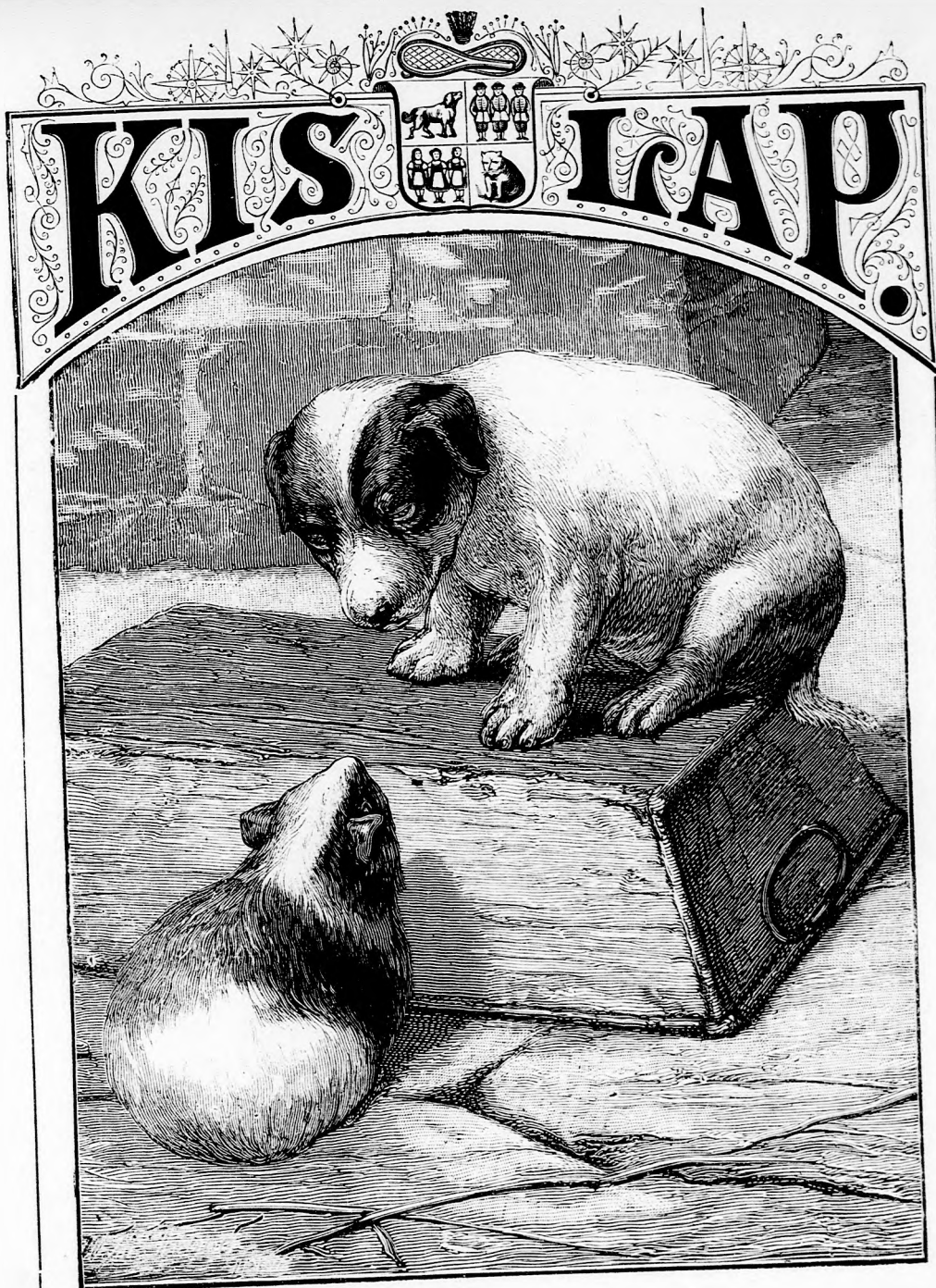
nyí Teréz 1
0. — Appo-
Tóni 2 frt.
Lóri 1 frt. —
frt 92 krral
, és 1 db 10

vára: Gosz-

vára: Gosz-
Malvina és

kegyes ada-
gó bácsi.

enaum-épület.
szv. társulat.

HATALMAS PUMI. (Lásd a 57. lapon.)

A SZERENCSE UTJA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

ASÁRNAP és ünnepnapokon szabad volt Bertinek elmenni Dénes bácsiékhoz, hogy testvérét Eleket meglátogassa; de Elek soha sem tett látogatást Gerő bácsiéknál, nem is hívták soha, még csak nem is emlegették, valamint Dénes bácsit és Anna nénit sem. Bertinek ez feltűnt ugyan, de nem törte rajta a fejét, hanem örült, mikor Dénes bácsiékhoz mehetett.

Míntha egészen más, sokkal szebb, sokkal vidámabb világban lett volna ott; pedig ha jól körülnézett, láthatta, hogy biz' ott sokkal szegényesebb minden, mint a Gerő bácsi gazdag házában. Igen, de a szeretet, jó kedv eléfedtette a gazdagság hiányát. Dénes bácsi, Anna néni mindig nyájasan fogadták. Ágnes is vidáman üdvözölte, csak Elek volt sokszor mogorva, a miért aztán Berti akárhányszor meg is leczkértette.

— Jaj, volnék csak én a te helyedben, milyen boldog volnék! Azt már csak elviselném, hogy egész nap ott a kereskedésben dolgozom, hanem mikor aztán otthon egymagam ügyelgek, az rettentően szomorú.

— Eh, már hogy beszélhetsz így! felelé Elek kedvetlenül. Gerő bácsiék bizonyosan sokkal fényesebb lakásban élnek mint ez.

— Mi hasznom a fényes lakásból, mikor nincs kivel szóba állanom. No de én azért nem busulok, nem lehet máskép, hát így is jó. Örökké nem fogok ott élni, majd idővel máskép lesz. Hanem azt

mondom neked, Elek, örvendhetsz, hogy nem te vagy az én helyemen. Jaj, milyen borzasztó arcot csinálnál! Te mindig szörnyen szerettél uraskodni, ugyancsak keserves volna ott ülnöd egész nap és másolni számokat, összeadni, kivonni, beírni azokba a roppant könyvekbe, aztán megint kiírni onnan külön lapokra. És nem szabad ám abban sehol egy piczike hibának sem lenni, mert az a rettenetes öreg könyvelő rögtön észre veszi. Szeretném tudni, hány millió számot kell leírnom, mire majd gazdag ember kezdek lenni.

— Én meg szeretném tudni, mennyi hiába való leczkét kell végeznem, mire valamire juthatok.

— No már ez furesa! Hiszen magad mondtad, hogy tanulni akarsz.

— Igen, de nem úgy, mint most kell.

— Hja persze, szólt Ágnes nevetve. Szeretnéd, ha úgy volna, mint régen volt, mikor még a Kőhalmi kastélyban éltünk. Ott is tanultál, de csak a mire épen kedved volt és a tanár nem vette igen szigorun a dolgot, mert úgy okoskodott, hogy gazdag ember leszel, nem a tudományból kell megélni. De most Dénes bácsi rászorit mindenre, ez a baj.

— Igen is, ez a baj! Mért nem engedí, hogy csak azt tanuljam, a mihez kedvem van!

Épen ekkor lépett be Dénes bácsi s hallotta a beszédet. Nem haragudott meg, még csak szigorun sem beszélt, hanem szokott nyájas módjával magyarázta:

— Meghiszem azt, kedves fiam, hogy sokkal mulatságosabb volna csak épen

dhetsz, hogy
Jaj, milyen
Te mindig
i. ugyancsak
egész nap és
ni, kivonni,
nyekbe, aztán
lapokra. És
egy piczike
a rettenetes
e veszi. Sze-
számot kell
ember kez-

udni, mennyi
eznem, mire

Hiszen magad
sz.
, mint most

agnes nevetve.
at régen volt,
lyban éltünk.
re épen ked-
ce igen szigo-
kodott, hogy
tudományod-
Dénes bácsi

Mért nem en-
am, a mihez

Dénes bácsi s
ragudott meg,
szszélt, hanem
gyarázta:
ves fiam, hogy
a csak épen

azzal foglalkoznod, amihez különösen kedved van. Boldog ember, a ki kedvtöltésének élhet, de ezt csak gazdag ember teheti. Neked pedig arra kell törekedned, hogy olyat tanulj, a minek hasznát veheted. Maholnap elég nagy leszel, hogy kisebb fiukat taníthass, azokat pedig oktatni kell nem csak arra, ami neked tetszik, hanem egyesekben is. Mikor pedig felnőtt ember válik belőled, tudnod kell sokfélét, hogy megélhess. Egy szóval, sokat, nehezett kell tanulnod, ép úgy mint más szegény fiúnak.

Berti ezt nagyon természetesnek találta és Elek maga is belátta, csak hogy azért még sem tudta jókedvűen teljesíteni kötelességeit. Mogorván látott a munkához s nem tudta elfelejteni a szép időket, melyeket hajdan a köhalmi kastélyban töltött. Szerencséje volt, hogy Dénes bácsi és Anna néni nem vették el türelmüket, hanem folyton biztatták és így még is csak előre haladt valamikép.

A napok után hetek, aztán hónapok multak, csöndesen, egyformán. Bekövetkezett a tél is, ami Bertinek még kevésbé volt mulatságos, mert a hideg, fagyos estéken még sétálni sem lehetett, s napi munkája után még szomorubb volt egyedül üldögnie szobájában. Olvasgatott, tanulgatott ugyan s Dénes bácsi utasításait, mit csináljon, pontosan követte; de végre is örökké dolgozni és tanulni sem lehet s aki eleget dolgozott, megérdemli a pihenést, szórakozást. Sokszor hallotta Berti a többi termekből a vig zajos mulatságot, mikor Gerő bácsiéknál vendégek voltak, lakomáztak; de oda neki nem volt szabad bemenni. Majd

adott volna neki a büszke néni, ha be mert volna nyitni! Nem volt ott hely a szegény két rokonnak.

— Bánom is én! gondolta Berti. Ha nem szeretnek, mit keresnék köztök? Elég jót tesznek velem, hogy eltartanak és fölnevelnek. Majd Karácsonykor nekem is lesz jó dolgom... mondta az öreg könyvelő, hogy akkor néhány napig szabad időt kaphatok... elmegyek Dénes bácsiékköz, haza sem jövök, míg az ünnep el nem mulik.

Mikor ezzel a szép tervvel tisztába jött, egészen jó kedvű lett, csak az a kis aggodalma volt még, vajon Gerő bácsi mit mond hozzá? Hanem nagy öröme jobban sikerült a dolog, mint maga is remélte. Az ünnep előtti napon kissé habozva ugyan, de végre mégis oda lépett Gerő bácsi elé és illedelmesen kérdezte, nem tölthetné-e az ünnepet Dénes bácsiéknál.

— Dénes bácsiéknál? És miért? Nincs nálam jó dolgod?

— Oh, hogy ne! Csak hogy mikor nem dolgozom... hát akkor olyan szomorú egymagamban üldögnöm... Dénes bácsiéknál pedig ott vannak Elek és Ágnes...

— Igazad van. Elmehetsz és ott maradhatsz ünnep utánig.

Berti majdhogy táncolni nem kezdett örömeiben. Gerő bácsi azonban csak olyan nyugodt, hideg maradt, mint mindig s így szólt tovább:

— Karácsonyra minden segéd, tanuló ajándékot szokott nálam kapni. Te is megkapod, ami neked jár. Itt van, fogd.

Berti alig akarta elhinni, mikor a bácsi ötforintosot adott át neki.

— Tehetsz vele, amit akarsz. Meg vagyok veled elégedve, megérdemelted a jutalmat. Ünnepe után majd új állást kapsz, mert látom, hogy a számolásnál, írásnál már jó hasznodat lehet venni. Ujévtől fogva tehát már rendes fizetésed lesz, persze nem sok, de ha iparkodol, majd lassanként többre is jutsz. Hanem erről majd akkor beszélünk, ha visszajöttél. Remélem pontosan megjössz. A mai félnapot szabadságidőnek adom, mehetsz rokonaidhoz akár mindjárt is.

— Köszönöm, nagyon szépen köszönöm, kedves jó bácsikám.

Nem volt az egész fővárosban boldogabb fiú Bertinél. Szaladt is a boltból mindjárt haza, egészen eltelve büszkeséggel, hogy ő most milyen gazdag ember. Öt forint, valóságos öt forint van a zsebében! Ennyi pénze még soha sem volt, még atyja életében sem.

— Most csak jól meg kell gondolni, mit csináljak vele... Egy forintot adok Eleknek, egyet Ágnesnek... egyet elköltünk az ünnep alatt valami mulatságra... egyet megtartok magamnak holmi apró bevásárlásra... egyet pedig beteszek a takarékpénztárba. Gerő bácsi egyszer azt mondta az egyik segédnek, hogy takarékosság a legbiztosabb útja a gazdagságnak, nem szabad kicsinyleni akármilyen csekély összeget is. No, egy forinton ki nem váltom ugyan a kőhalmi kastélyt, de kezdetnek ez is valami.

Mire ilykép tisztába jött, épen eljutott a lakáshoz. A kapuban találkozott a nénivel, Gerő bácsi nejevel, ki hazatérő-

ben volt valahonnan s kissé meg volt lepve, hogy a kis boltos inast ilyen szokatlan időben látja itthon.

— Talán valami baj történt? kérdé.

— Oh, dehogya, kedves nénikém! Csak azért jöttem haza, hogy egy pár holmit összeszedjek, mert Gerő bácsi megengedte, hogy az ünnepekre elmenjek Dénes bácsiékhoz. Boldog ünnepeket kívánok, kedves néni!

A néni kissé röstelte a dolgot. Látta Berti arcán, mennyire örül, hogy elmehet ünnepelni azokhoz a sokkal szegényebb rokonokhoz, örül, hogy elszabadul innen a gazdag rokonoktól. Az ilyesmi nem igen válik nagy dicséretére a háznak. A büszke néni tehát legalább részben jóvá akarta tenni a hibát és így szólt:

— Megállj csak, Berti, majd adok egy kis karácsonyi ajándékot, neked is meg Elek bátyádnak is... aztán hallom, valami kis leány rokonod is van ott: annak vihetsz holmi apróságot, van nálam sok. Majd az inas veled megy, elviszi.

Igy még jobban tetszett Bertinek a dolog s nagyon hálás volt a néni iránt; azt hitte, hogy ez csupa jószágból teszi azt, amit pedig csak röstelkedésből tett, nehogy megszólják. Egy nagy kosárban csakhamar össze volt pakolva szép új könyv, íróeszköz, tollkés és más mindenféle apróság, fiúnak és leánynak való; mellette sok jó csemege is, úgy hogy az inasnak volt mit emelni.

Berti megköszönte szépen, aztán utnak indultak. Csak mikor már feleuton volt, akkor jutott eszébe valami.

— Hm, ez mind nagyon szép, de hiszen Anna néniék nem hívtak meg

engem, azt sem tudják, hogy jövök.
Hogy lesz az?

Már akárhogy, de szégyenszemre
vissza csak nem térhet, hát már csak

HÓGOLYÓ. (Lásd az 55. lapon.)

előre! Anna néni olyan jó, hogy majd
csak rendbe hozzák a dolgot,

Ebben nem is csalódott, mert amint
benyitott, Anna néni örvendve sietett eléje.

— Bertikém! Ez már derék, hogy eljöttél! Milyen kedves meglepetés!

— Itt vagyok, kedves nénikém, ha elfogad az ünnepre. Az igazat megvallva csak most az uton jutott eszembe, hivatlanul jövök s nem tudom, van-e itt számomra hely?

— Már hogy ne volna, te kópé, hiszen jól tudod, hogy mindnyájan örvendünk ha itt vagy és fölvidítsz minket is jókedveddel.

— Hoztam én egyebet is. Nézze csak, nénike, ez a kosár tele van. . . . Elek és Ágnes számára hoztam.

Kirakták a sok szép holmit.

— Fognak majd örülni mind a ketten. Haza jönnek nem sokára, csak kisétáltak egy kicsit a bácsival. Épen ma emlegették, hogy neked bizonyosan pompás Karácsonyod lesz ott a gazdag Gerő bácsinál, aztán fiai is bizonyosan haza jöttek ünnepelni, vígan lesztek, eszedbe sem fogunk jutni. Én ezt nem hittem és lám, igazam volt: hozzánk jöttél a magad jószántából.

— Már hogy ne jöttem volna! Meghiszem, hogy ott sokkal fényesebb karácsonyfa lesz és talán engemet is behívtak volna; de biz' én oda nem igen vágyom, a hol nem szeretnék. Az unokatestvéreim, Gerő bácsi fiai, már három napja itthon vannak, de én még alig beszéltem velök. Nagyon büszke urak. . . . pedig én is voltam gazdag urfi, mégsem voltam olyan gögös. No de én azzal vem törődöm, Gerő bácsi nagyon jó hozzám, elbocsátott ide.

— Ezt csakugyan jól tette, szólt Anna néni.

— Ez még semmi, de majd ha visszamegyek, új rendet csinálunk. Képzeld, nénikém, már fizetésem is lesz — igenis, valóságos rendes fizetésem. Ugy-e, így már igazán rajta vagyok a szerencse útján? Meglássák: egyszer csak gazdag ember leszek, visszaváltom a köhalmi kastélyt, aztán oda megyünk mindnyájan. Elek is, Ágnes is, Anna néni is, meg Dénes bácsi és ott aztán vígan és boldogan fogunk élni. Ugy-e szép lesz?

— Nagyon szép lesz, csak egy kicsit várni kell még, felelt Anna néni mosolyogva.

— Persze, persze: még egy kicsit messze van. De azért meglesz.

Anna néni örömmel nézte Berti vidám, őszinte arcát, mely sugárzott az elégedettségtől arra a gondolatra, hogy egyszer valamikor, ha sok év múlva is, elérheti célját. Elek is gondolt effélet, de mindig szomorkodva, csüggedve, míg Berti napról-napra jobban neki bátorodott, bizva benne, hogy igaz az, amit sokszor hallott, olvasott: hogy aki becsületesen, kitartóan iparkodik, utóljára is célra ér. És mert erről meg volt győződve, vidám is volt mindig.

Mikor Dénes bácsi Elekkel és Ágnesel hazaérkezett, volt újra nagy öröm. Még Elek is fölvidult, mert jól esett neki, hogy Berti inkább vele tölti szabad idejét, mint otthon a gazdag rokonoknál. Hogy Elek a Berti helyén épen úgy lett volna-e, nem tudom.

Az ünnepnapok oly gyorsan elmultak, mintha nem is napok, hanem csak órák lettek volna. Reggeltől késő estig vidám játékkal, sétával, kirándulással

telt az idő s Berti egészen elbusulva vette észre, hogy lejárt a szabadságideje, indulni kell vissza a munkába.

— Jaj, csak én mindig itt lehetnék, kedves Dénes bácsi! Milyen boldog volnék! Nem úgy értem, hogy a dolgomat, ne végezzem, hanem ha esténként ide jöhetnék haza, nem pedig amoda!

— Jól van ez így, fiam; biztatá Dénes bácsi. Csak te iparkodjál megnyerni a Gerő bácsi kedvét, az javadra fog válni.

(Folytatása következik.)

H Ó G O L Y Ó.

(Képpel az 53. lapon.)

HÓ, hó, hó!
*Hógolyó,
 Meggörgetni jaj de jó!
 Kicsike kis lapdán kezdtük:
 Jobbra-balra hempergettük
 Dél előtt, délután,
 Három nap egymás után.
 Jutalmat nyer a kitartás,
 Ime itt van az óriás.
 Már nagyobb mint mi magunk,
 De erősbek mi vagyunk.
 Palika, Gizike,
 Rajta hát izibe!
 Támaszkodjunk neki négyen,
 Majd odább gurul még szépen,
 Oda a domb szélére.
 Azután a mélybe le.
 Így ni — nézd csak, hogy gurul!
 Mint a szélvész oly vadul,
 Most leért,
 Köhöz ért
 Száz darabra szétrepedt,
 Óriásnak vége lett!
 Elvégezve a nagy munkánk:
 Ideje
 Menni be,
 Mert már ott vár az oszonnánk.*

GÁBOR DIADALA.

— Beszélyke. —

(Képpel az 56—57. lapokon.)

HIÁBA tagadta volna, meglátszott az arczán, hogy nagyon keservesen esett neki, mikor a tanár így szólt:

— Te pedig Gábor itt maradsz addig, míg el nem készülsz a feladvánnyal. Máskor majd nem töltöd el hiába a munkára szánt időt.

Roszul esett Gábornak; annál inkább, mert tiszta volt a lelkiismerete, nem haszontalankodta el az időt. De hát a tanár ezt nem hihette el, mert a számtani feladványt, melyet a lecke alatt feladott, még a gyöngébb tanulók is elkészítették és beadták az óra végén, csak Gábor jelentette, hogy nem készült el vele. Pedig ő eddig jó tanuló hírében állt.

Persze, ha a tanár észrevette volna, miképen készültek el a többiek, mindjárt máskép állt a dolog. Ott volt Jenő, aki nagyon gyors eszű fiú volt és különösen a számtant kitünően értette. Hamar elkészítette a feladványt, aztán titkon odatolta jobbra is, balra is a szomszédjának, ezek megint tovább és így mindnyájan a Jenőét másolták le. Tudták, hogy annak jónak kell lenni, Jenő pedig ezt szívesen engedte, mert ezzel megint csak nagyobb lett a hatalma; már eddig is őt tekintették a fiúk vezéröknek; még jobban fogtak engedelmeskedni, ha így segít rajtuk a nehéz feladványnál.

Csupán Gábor volt az, aki nem fogadta el a segítséget. Ugy vélte, hogy neki magának kell megcsinálnia a felad-

ványt, ha a másét írná le, ez csalás volna. És ezt titkon így érezte a többi is, maga Jenő szintén olyanformát gondolt, hogy nagyon csunya dologra csábitotta pajtásait. Hanem egyik sem akarta megvallani magának, inkább arra szánták el magukat, hogy Gáborra megharagudjanak és megvetőleg tekintsenek rá, amiért nem tett ő is úgy, mint ők mindnyájan. Bizony talán különb akar lenni?

A tanár beszédte a feladványokat, becsukta fiókjába és elment. A fiúk is távoztak, csak Gábor maradt ott s pajtásai csufolkodva kiáltották:

— Jó mulatságot! Reméljük, itt maradsz ebéd idejére is! Az nagyon kellemes.

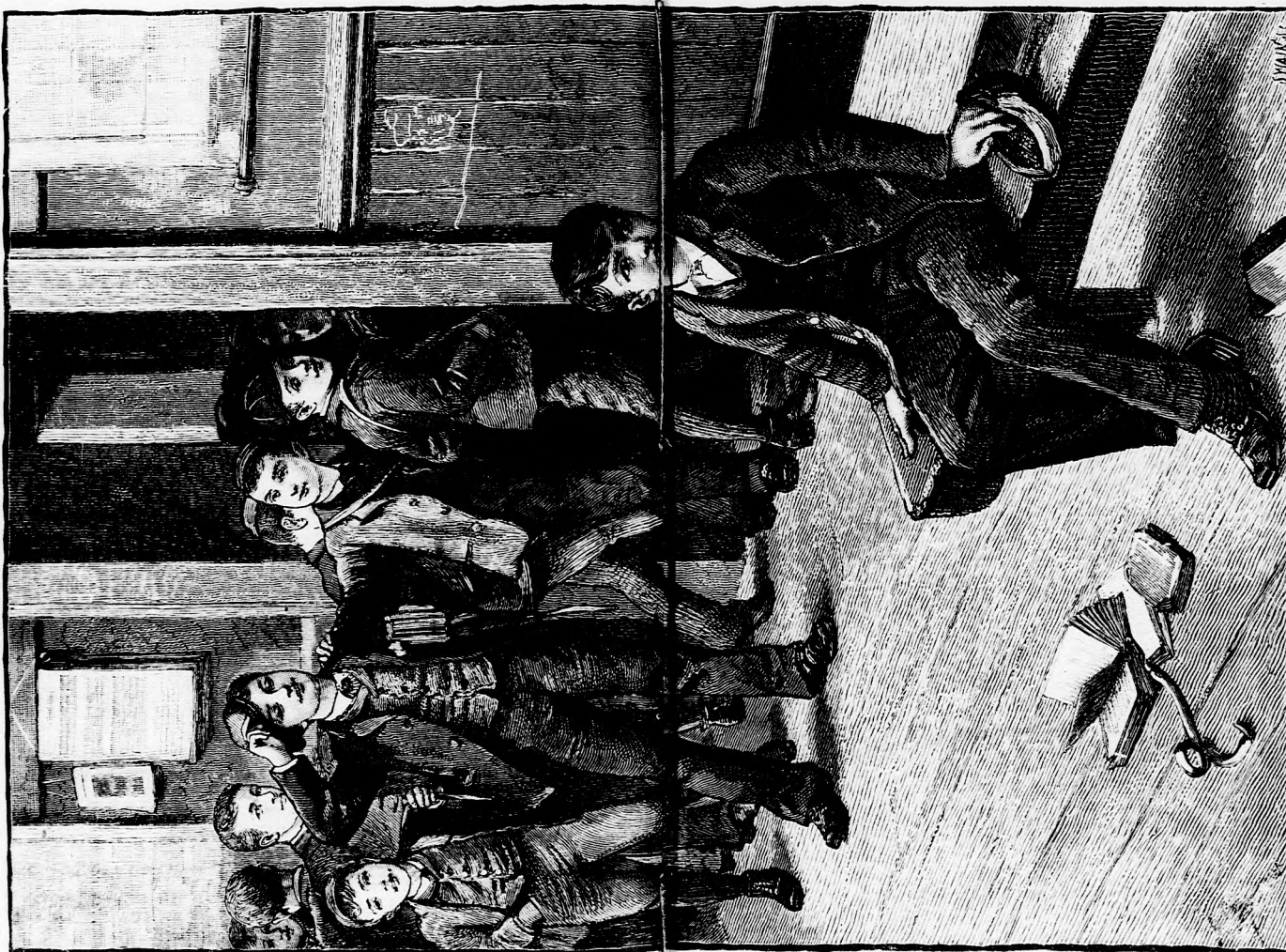
Gábor, mi tagadás benne, nagyon elkeseredett. Mikor mindnyájan elmentek szeretett volna sirni bossúságában. De aztán mást gondolt.

— Azzal ugyan nem segíték a bajon, ha mérgeledöm. Okosabb lesz, ha neki fogok a munkának. Minél hamarább elkészülök, annál hamarabb szabadulok.

Ez csakugyan a legokosabb volt. Nem is telt bele nagyon sok idő, hát elkészült a feladvánnyal; újra meg újra át nézve, meggyőződött,

hogy jól van, beadta a felügyelőnek és nyugodtan haza ment.

Délután megint együtt volt az egész osztály s a tanár átvizsgálta a feladvá-

nyokat. Legelőször is a Gáborét kapta a kezébe s így szólt:

— Örvendek, Gábor, hogy ily szé-

pen megcsináltad. Dolgozatod igen díszesre van megcsinálva.

Aztán a többieket vizsgálta. Hanem a mint sorra nézte, egyre komolyabb és

meg az egész osztály. Egy valaki megcsinálta a számadást, a többi csak leírta. Egy kis mellékes hiba van a megoldásban, de ez a hiba valamennyinél egyformán ott van, tehát világos, hogy egyik a másiktól írta le, mert véletlenségből nem követheti el mindenki ugyanazt a hibát. Tudni akarom, mi történt. Jenő te beszélj, mert gyanum van, hogy tőled indult ki a dolog.

Nem használt semmi kifogás és tagadás, kisült minden. És büntetésül mindannyian külön-külön nehéz feladványokat kaptak, mikor az óra véget ért; csupán Gábor ment haza, a többiek Jenővel együtt szégyenkezve, nagy busan ott maradtak. És mikor végre haza mehettek, egyikök így szólt:

— Mégis csak jobb lesz, ha Gábornak a példáját követjük. Jenő szégyenbe és büntetésbe rántott magával, Gábor pedig megmaradt a becsület útján és dicséretet kapott. Ezentul mi is úgy teszünk.

HATALMAS PUMI.

(Képpel a czimlapon.)

BÉD után, jóllakva, kényesen sétált ki Pumi az udvarra. Hogy ne kényeskedett volna! Az egész határban nem volt olyan jó dolga egyetlen egy kutyának sem. Kedvence volt Bélának, a ki nagyon

szigorubb lett az arcza, végre pedig így szólt:

— Itt valami csuf csalást kísérelt

szólt.

szerette az állatokat. Az ő kedvéért aztán mások is jól tartották s Pumi el is hizott, mint valami felfújt dudu. Mivel pedig mindenki jól bánt vele, el is hitte magáról, hogy ő jeles, nevezetes legény, a ki büszkén nézhet le másokra.

A mint tehát nagy lomhán végig ögyelgett az udvaron, egyszerre meglepve állt meg. A pajta mellett egy ismeretlen állatot látott.

— Ni, hát az kicsoda? Talán bizony az a tengeri malacz vagy micsoda; a melyről nem rég hallottam beszélni. És milyen bátran jár-kelel, nem is hederit rám. Megállj csak, mindjárt megtanítlak én tisztességre.

Az idegen épen egy felfordított teknő mellett szimatolgatott. Pumi fölugrott a teknőre. Így nagyobbnak látszik. Hirtelen megjelenésével meg is ijesztette az idegent.

— Hát te ki vagy? Mit keresel itt? Hogy mersz itt járkálni.

— Bocsánat... nem magam jószántából vagyok itt... ide hoztak, a Béla urfi jószága vagyok...

— Igazán! No, akkor maradhatsz. De tudd meg, hogy itt az udvaron én vagyok az ur, engem tisztelni tartozol. Értettél?

— Oh, hogy ne!

— Mert ha nem engedelmességnél, rettenetesen megbüntettek! Én a hatalmas Pumi vagyok.

— Igen is értem, hatalmas Pumi, engedelmeskedni fogok!

Épen e pillanatban ért oda Béla és hallotta Pumi morgását.

— Ez a kényes Pumi még megmarja új kedvencemet... meg kell tanítani, hogy ne bántsa.

És keményen ráparancsolt:

— Pumi, takarodjál be! Micsoda? Morogni mersz?

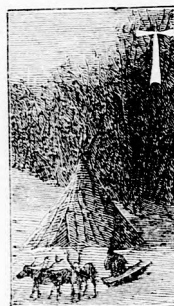
Igen, Pumi morgott, mert szörnyen röstelte, hogy épen mikor kérkedett az új

lakótárs előtt, hát mindjárt csufot vall. Egy pillanatig arra gondolt, hogy szembe száll, de Béla egy pálczával nagyot suhintott rá és Pumi sívalkodva futott el.

Azontul a hány szárnyas és négylábu jószág volt az udvaron, mind nevetett, mikor Pumit látta.

— Lásd, mondá neki az öreg házőrző eb. A kérkedő dicsekvéssel egy kis időre megcsalhattad ugyan az olyat, a ki nem ismer; de ez nem tart sokáig s mikor felsültél, még annyira sem becsültek, a mennyire érdemes volnál, hanem nevetnek rajtad.

SZÁNKÁZÁS LAPPORSZÁGBAN.

ÉLŐ időben még mai nap sem szeretünk messzire utazni, pedig nekünk vaspályánk van, mely kényelmes kocsiban gyorsan repít tova. A fagyos, zuzmarás téli időben csak egy kis szánkázás esik jól, ha mindjárt utána jó meleg szobába menekülhetünk a fűtött kályha mellé.

Rége, mikor még nem ismerték a vasutat, téli időben kellemetlen dolog volt messzi utra indulni, de jó szánkán vagy kocsin, jó lovakkal és jó uton mégis csak ment valahogy. De mit mondjanak azok, akiknek lovuk sincsen, a tél pedig náluk nem két-három hónapig tart, hanem hét-nyolcz hónapig, azt pedig maig sem tudják, mi fán terem a vasut és alkalmasint nem is fogják tudni soha sem!

Messze fönt északon, az északi sarkvidék tájain (nézzétek meg a földgömbön) laknak gyéren elszórva emberek, kik nem tudják, mi az a rendes ház, város, hanem nyomoruságos kunyhókban élnek és életök nagyobb részét dideregve, hóban, fagyban

töltik. Amerikában eszkimó, Európában lapp a neve e messzi északon lakó népnek. A hol ők élnek, ott a nyár alig pár hétig tart, akkor is csak olyan meleg, mint nálunk a tavasz eleje; aztán csakhamar jön megint a tél, sűrű havazással s messze földön magas hó borítja a földet hónapokon át.

Most már azt hinnétek, hogy a szegény lapp ezen a hosszú télen ki nem mozdulhat a kunyhójából. Dehogy nem! Sőt nagyon jól mulat és ámbár ló és más házi állat ott meg nem él, ő azért vígan szánkázik. Mert van neki egy pompás házi állata, mely minden helyett szolgál, ez a rén-szarvas. Rokona a mi szarvasunknak, de sokkal nagyobb, erősebb és nem olyan vad. Valóságos szelíd házi állat, mely készséggel szolgál az embernek, engedi magát befogni a szánkóba s a legnagyobb hóban könnyedén sebesen száguld hegyen-völgyön át. A hol ló vagy más nehéz állattal elmerülne a hóban, ott a rén átsuhan és óránként két három mértföldet szalad, úgy hogy egy nap alatt harmincz-negyven angol mértföldnyire elviszi a gazdáját. Nincs is vele semmi bajlódás, mert ha kifogják a szánkából, maga keres magának eleséget, a hó alól kikaparva a mohát. A lappok tehát gond nélkül, kedvökre szánkázhatnak.

Nyáron át, mikor elolvad a hó, a rén kint legelész a sovány fűvön s csak akkor hajtják ismét be, mikor újra megered a hó.

A rén nemcsak igavonója a lapp embernek, hanem legfőbb gazdagsága. A husa a főtáplálék, bőréből ruhát, sátrat készítenek és a lapp emberek gazdagságát a szerint mérik, a hány rénszarvasa van. A szegényebbnek csak négy öt van, de a gazdag három-négyszáz darabból álló falkával dicsekszik. Az ilyet aztán úgy emlegetik, mint ha nálunk valakire azt monják, hogy milliomos.

ILONKA NÖVENDEKE.

— Elbeszélés. —

HÁR sötétedni kezdett a nagy erdőben, mely a bikkfalvi kastély kertje közelében terült el. Hogy pedig sötétedett, az természetes volt, mert a nap már nyugovóra kezdett szállni és utolsó sugarai ragyogtak a fa csúcsán.

A félhomályban két leányka és egy fiu bolyongott az erdő mélyében, hova játékközben tévedtek be messzire. Az egyik leányka Bikkfalvy Ilonka, a kastély urnőjének leánykája, kivel látogatóban voltak kedves játszó társai, Vágfalvi Margitka és testvére György, a vitéz, bátor György, ki most ebben a kellemetlen veszedelmes állapotban igyekezett olyan bátor elszántságot mutatni, a milyen csak telhetik egy leendő huszárezredestől. Mert az akart lenni.

— No leányok, ne ijedezetek már annyit! Ugyan mitől szepegtek annyira? Hát nem vagyok én itt veletek?

— Igen, de hát ha farkassal találkozunk! szólt Margitka.

— Hát megöljük, addig van.

— Igen ám, szólt Ilonka, de hát ha nem addig van, hanem a farkas tép szét minket?

— Jaj Istenem! Oh mi lesz belőlünk! szólt Margitka zokogva.

— Na tessék, már még sirni is fognak! Ezek a leányok igazán kiállhatatlanok! Ugyan már, hogy lehettek olyan gyávák!

— Igen... de a farkas...

— Hol az a farkas? És ha jönne is... hát nézzétek... például ha az a

nagy kő ott ni volna a farkas... hamar levetem a kabátomat... így ni!... ráborítom a fejére, úgy hogy nem lát semmit, aztán gyorsan előveszem a késemet... így... és agyonszúrom... így ni!

És György amit mondott, azt vitézül mind meg is mutatta, mire két leány egyszerre nagy nevetésre fakadt.

— Szeretném tudni, mi van ezen nevetni való? kérde György sértődve.

— Már hogy ne volna, szólt Ilonka. Hogy a farkast megölnéd-e, nem tudom, de az bizonyos, hogy a kabátodat halálosan megszurta.

Ez már csakugyan igaz volt. György csupa buzgóságból, hogy a leányokat megnyugtassa, fölhasította a köre terített kabátot.

— Sebaj no, majd összevarrják ott-hon. Most csak siessünk, mert a farkastól nem félek ugyan, hanem éhes kezdek lenni, közel a vacsora ideje.

— Oh, és mamáska keresni fog minket... aggódni fog, hogy elvesztünk! szólt Ilonka busan.

— És nem tudjuk, merre juthatunk ki az erdőből, siránkozték Margitka. Már egészen sötét van!

— Akkor hát ne sirdogáljunk, hanem menjünk szaporán. Majd csak kijutunk valahová, biztatá őket György.

Okosabbat nem is tehetek, tehát mentek szaporán, bár ugyancsak fáradtak voltak már. Egyszerre György fölkiáltott:

— Nincs már semmi baj! Szekéruton vagyunk, ezen biztosan kijutunk valahová.

Ez kissé megvigasztalta a leányokat, de különben jó is volt, hogy a szekérutra találtak, mert a sötétben már szinte veszedelmes lett volna a fák közt járni. Még vagy fél óráig ballagtak, mikor a mindig elől járó György ismét diadalmasan kiáltott fel:

— Már jó helyen járunk... házat látok itt a domb tövében.

— Ez bizonyosan a János kerülő háza, szólt Ilonka.

— Ismered, jártál itt?

— Nem én, de hallottam a mamámtól, hogy itt valahol az erdőben lakik egy kerülőnk.

— Annál jobb. Az ablakból nem látszik ugyan világosság, de még nem feketettek le... még nincs olyan későn.

Kopogott az ajtón.

— Ki az? kérde egy gyöngé hang belől.

— Én vagyok, Bikkfalvy Ilonka meg a vendégeim, eltévedtünk az erdőben... nyissák ki az ajtót.

— Ha nem akarnak bántani, akkor kinyitom.

— Dehogy bántunk, hiszen épen mi keresünk segítséget.

Az ajtó föltárult s a három kis kalandos egy teljesen sötét szobába lépett.

— Ejnye, de sötét van itt, szólt György. Azt sem tudjuk, ki van itt... mért nem gyujtanak gyertyát?

— Csak magam vagyok itthon, szólt az előbbi gyöngé hang; nekem pedig hiába égne a gyertya.

— Miért? Ki vagy te?

— Imre vagyok, a János kerülő fia...

— És mért kell sötétben ülnöd?
 — Mert ugysem látok... már három esztendeje, hogy megvakultam.
 — Oh, szegény fiu! Milyen szerencsétlenség! kiáltá a három vendég őszinte részvétellel.

— Már ez csakugyan nagy baj, szólt György. Igazán sajnállak, szegény Imrike. Nyujtsd kezedet, szeretnék veled kezét fogni.

— Én is, én is! szóltak Ilonka és Margitka.

— Nem érdelek én ilyen nagy tisztességet, szólt Imrike szerényen. Tudom én kicsoda a kisasszony, emlegeti néha édes apám. Ugy sajnálom, hogy nem vezethetem haza... nem szolgálhatnék valamivel?

— De igen, Imrike. Ha van gyertyátok, gyujtsd meg, aztán adj egy kis kenyeret, mert nagyon megéheztünk.

— Ezt mind megtehetem. A mi kenyereünk nem olyan finom ugyan mint az uraságoké...

— Sebaj, jó lesz az.

Imrike oly biztosan járt a sötétben, mint más fényes nappal. Az almáriomból egy fél kenyeret tett az asztalra, aztán előkereste a gyertyát s meggyújtotta. Ekkor látták, hogy Imrike körülbelül nyolcz éves, sápadt, beteges fiucska s mind a két szemét vastag szürke hályog fedi, teljesen vak! De arca olyan nyájas, szelid volt, hogy szinte jól esett látni.

— Tessék kóstolni a kenyérből... egy kis szalonnát is adhatok...

— Köszönjük, Imrike, elég a kenyér... majd otthon vacsorálunk.

— De sajnálom, hogy nem vezethetem haza... a házon kívül nem ismerem a járást, még nagyon kicsi voltam, mikor megvakultam... nem csinálhatok semmit... igaza van édes apámnak, hogy csak olyan haszontalan kenyérpusztító vagyok.

— Ejnye! szólt Ilonka. Hát nem szeret az édes atyád!

— Oh dehogy nem, hiszen akkor nem adna kenyeret. De hát, tudja, kedves kisasszonyka, más fiuk, mikor olyan nagyok, mint én, már dolgoznak valamit, én pedig nem csinálhatok semmit... ezért az édes apám néha, mikor rossz napja van, haragszik. Nem is csodálom, ki szeretne ilyen vak fiut!

— Már hogy ne szeretne, szólt György s megölelte a szegény beteg fiucska. Lásd, én is szeretlek.

— Igen, még én is, én is! mondák Ilonka és Margit.

— És aztán, tévé hozzá Ilonka, nem szabad ám soha elcsüggedni, mert van valaki, aki mindenkit szeret ezen a földön.

— Igazán? És ki az?

— A jó Isten.

— Nem ismerem... hallottam már a nevét, de nem ismerem.

A három vendég egészen megütközve tekintett egymásra. Őket jó szülők Isten félelmében, jó erkölcsökben nevelték, nem is tudták elképzelni, hogy ez másképp is lehet. György értette meg hamarabb, hanyadán van a dolog.

— Te szegény Imrike! Hát te itt csakugyan vadon nősz fel az erdőben! Persze, az atyád egész nap odajár, s ha megjön is, nem gondol arra, hogy téged

oktasson. És más senki sem jár itt? A plébános ur vagy a tanító nem jöttek soha ide hozzád?

— De igen, emlékszem, hogy egyszer ide jött valaki... de édes apám épen haragos kedvében volt és elkergette, aztán azt mondta, hogy ne alkalmatlankodjék itt a tanító ur... onnan tudom, hogy valami tanító volt.

— Bizonyosan hallotta, hogy itt elhagyatva élsz, tanítani akart. És atyád nem engedte! szólt Ilonka hevesen. No de csak beszéljek veled, majd megmondom én neki!

— Ezt rosszul tennéd, Ilonka, figyelmezteté György okosan. Csak bajt okoznál Imrikének. Majd otthon mondom én neked egyebet, amit tehetnél.

Épen ekkor erős léptek hallatszottak, az ajtó fölnyílt s egy izmos, durva arcú férfi lépett be.

— Hát itt miféle vásár van? Miféle népség jár itt? kérdé nyers hangon.

— Én vagyok itt, szólt Ilonka. Eltévedtem vendégeimmel az erdőben... kérem vezessen haza, mert mamám aggodni fog.

A kerülő hirtelen lekapta süvegét, mert ráismert urnője kis leányára.

— Az már más... rögtön szolgálatára állok, kedves kisasszonykám, mindjárt indulunk.

— Isten veled, Imrike, szólt Ilonka. Majd eljövök ismét, meglátogatlak, ha édes atyád megengedi. Ugy-e, megengedi?

— Igen nagy tisztesség lesz szegény házamnak, felelt a kerülő, ámbátor nem értem, minek fáradna a nagyságos kisasszony ehhez a szegény kis ördöghöz, nem

lehet azzal mulatni, nem lehet annak semmi hasznát venni, az csak úgy hiába nő fel a boldogtalan.

— Nem lesz hiába, hogy ide jövök. Hanem most már siessünk haza, mert nagyon későre jár az idő. Messze van hazáig?

— Biz' az eltart egy kis órát, kivált ha már fáradtak. Hanem van nekem egy kis talyigám, abba beülhetnek a kisasszonyok s én elhuzom, így hamarabb és kényelmesebben haza érnek. Mindjárt előhozom.

Csakhamar ott állt a két kerekű gyalogos hintó az ajtó előtt s Ilonka, Margitka és György elbucsztak vak barátjuktól.

— Isten veled Imrike, mondá György. Én nem egyhamar fogok veled beszélni, mert holnap testvéremmel haza utazunk. Hanem azért nem foglak elfelejteni. Majd Ilonka meglátogat többször... még ma este tanácskozni fogunk és kifőzünk valamit, ami javadra válik. Csak aztán engedelmeskedjél Ilonkának!

— Oh, mindent örömet megteszek! Olyan boldog vagyok, hogy ilyen jók és nyájasok voltam hozzám!

A szegény vak fiu őszintén mondta ezt, mert vele, mióta jó édes anyja meghalt, senki sem beszélt ily nyájasan.

— Tessék beszállni! kiáltá kívülről János kerülő.

Ilonka és Margitka beültek a talyigába. Ez bizony nem volt valami urias hintó, de hát még mulatságosnak találták ezt a furcsa kocsikázást, mely végre is kényelmesebb volt, mint fáradt lábbal gyalogolni. György azonban büszkén mon-

dogatta, hogy ő nem fáradt, még tolni is fogja a talyigát. Meg is tette és egy kis óra múlva baj nélkül eljutottak a kastélyba, hol már ugyancsak aggódott mindenki elmaradásuk miatt. Annál nagyobb lett aztán az öröm s a kerülő busás ajándékkal tért haza.

Vacsora után a három gyermek még tanácskozást tartott, mignem Ilonka mamája lefekvésre intette őket. Másnap Margitka és György haza utaztak, de búcsúzáskor Margitka és Ilonka megígérték egymásnak, hogy szorgalmasan fognak egymásnak levelet írni. Meg is tették s a mi ezután történt, azt legjobban megtudjuk, ha elolvassuk leveiket.

Margit Ilonkának.

»Kedves Ilonkám! Tegnap szerencsén haza érkeztünk és képzelheted, hogy nagyon örvendek, hogy megint kedves mamácskám mellett vagyok, ámbar ott nálatok is oly kedvesen és kellemesen teltek a napok, hogy sokáig, nagyon sokáig nem fogom elfelejthetni... kivált ha az a kegyetlen szigorú nevelőnő megint úgy rászorit a leczkére. De hát mit tehetünk? A tanulást nem lehet elkerülni.

Most hát legelőször is még egyszer köszönöm, nagyon szépen köszönöm neked is, drága jó mamádnak is a sok szíveséget, melyet irántam és György iránt tanusítottatok. György megbizott, hogy az ő nevében is mondjak köszönetet. Mondtam neki, hogy írjon ő is, de tudod, ezek a fiúk olyan gögösek — azt felelte, hogy ő gimnazista létére csak nem fog afféle kis leánnyal levelezni. No, azért ne haragudjál; tudod, Görög azért mégis jó fiú, aztán meg is cibáltam ám beszédeért.

Erdei kalandunkat elmondtam mamácskának, a ki eleinte ugyancsak megijedt. Aztán elmondtam azt is, amit akkor este elhatároztunk, azaz amit rád biztunk, hogy te majd sokszor meg fogod látogatni azt a szegény jó Imrikét és tanítani fogod, hogy tudjon valamit a jó Istenről, a jóról és roszról, ne nőjön fel olyan vadon az erdőben. Mamácskámnak ez nagyon, de nagyon tetszett; hanem képzeld, aztán így szólt: »Nagyon szép és nemes föladat, amire Ilonka vállalkozott de az a kérdés, lesz-e ereje, hogy majd legyőzze a bajokat, kellemetlenségeket, nem fog-e visszarettenni a nehéz föladat-tól?« Erre én persze azt mondtam, hogy a mire te vállalkoztál, abban nincsen semmi nehéz és kellemetlen, mert Imrike nagyon kedves, szelid, jó fiúcska, az atyja pedig busás ajándékot kapott. De a mamám csak rázta a fejét és azt mondta, hogy mi gyermekek nem tudjuk még azt, milyen nehéz néha a jó szándékot végre is hajtani.

Képzelheted, kedves Ilonkám, hogy engem ez kissé megijesztett. Azért hát írj mentől előbb a mi szegény Imrikénkről, hányadán vagy vele. Azt is ird meg, van-e valami bajod szép terveddel? Én titkon azt hiszem, hogy az én jó mamácskám most az egyszer mégis tévedett és hiába ijesztett rám.

Üdvözlöm Imrét, mondd neki, hogy sokszor gondolok rá, kedves mamádnak add át kézesókomat, téged pedig ölel

igaz hű barátnőd

MARGIT.<

(Folyt. köv.)

AZ ÁLLATOK GYORSASÁGA.

MIKOR a gyorsan robogó vasuti vonaton utazunk, azt hisszük, nem érhet senki utól. Persze, ember nem, még négy-lábu állat sem. De már a madarak közt van olyan, mely gyorsabb, mint a rendes gőzkocsi.

A sas tizenöt mértföldet bir röptüni egy óra alatt s a nagy ragadozó madarak általában körülbelöl 120 mértföldet röptünek egy nap. Egy sólyom-vadászatnál egyszer egy sólyom megszökött és visszatért régi hazájába, régi gazdájához. Mikor aztán kiderítették, mikor szökött meg és mikor érkezett meg, kitünt, hogy a sólyom egy nap alatt 260 mértföldnyi távolságra röptült, tehát, ha egyszer sem pihent, óránként tizenkét mértföldet haladt, vagyis gyorsabban a vasuti gyorsvonatnál. A fecske, a vadgalamb szintén rendkívül gyorsan és kitartóan röptül és így érthető, hogy tavaszi és őszi vándorlásuk idején keresztül bírnak röptüni a tengereken is.

Vannak gyors haladók a négy-lábuak közt is, de valamennyi közt leggyorsabb és legkitartóbb a rénszarvas, mely napjában harmincz mértföldnyire bir futni. A teve és ló is eljut tizenkét-tizenöt mértföldnyire. Már a vízben élő halak, bár látszólag nagyon fűgék, nem haladnak olyan gyorsan. A hal általában nem uszik egy-egy nap többet egy mértföldnél.

Vannak megfordítva olyan lények, melyek csak nagyon-nagyon lassan tudnak mozogni, s ezek közt közmondásossá lett e csiga lassúsága. A csigának, ha még oly kitartóan iparkodnék is, teljes ötven napra volna szüksége, hogy egy mértföldnyi utat tegyen. De hát tőle ezt nem vehetjük roszt néven, ugy-e? Hiszen nincs lába szegénynek.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXX. köt. 2 ik számában közölt szövegrévny megfejtése:

„Más káran tanul az okos.“

Helyesen fejtették meg: Kármán Giza, Jónás Aladár és Béla, Laszly Helén, Kemény Mariska, Záborszky Anna, Etel és István, Devecis Anna és Gyula, Jeney Adél és Loránt, Kollarits Béla, Geduly Vilma, Holló Margit és Ödön, Szerényi Kornélia, Szandtner Gyula, Mautner Aladár, Dull Andor, Auer Jenő, Farkas Lajos és Rezső, Robiczek Lajos és Miklós, Moesáry testvérek, Roth Mariska és Heléna, Szokolovits Iván, Uferbach Mariska és Gizella, Vértessy Matild, Szentes Margit, Redlich Ella, Modor Teresi, Pollák Ilona, Samu és Gyula, Raisz Dezső, Freudiger Károly, Hajós Magda, Kupések Edike, Révész Géza, Spitzer Emil, Kopeczek testvérek, Schneider Etel és Imre, Pollák Kornélia, Lutovszky Rudolína (részben), Kápolnay Viktor, Margonyai Zsenike, Porucz Olga, Frayller Irénke és Dezső, gr. Szápáry Emike, Lusztig Mariska, Konrad Ilona, Lovcsányi Malvin, Volf Matild, Kanitz Gizella, Karakásevics Jozefin, Pollák Samu, Horváth Mariska és Jolánka, Péch Aladár, Nagy Berta és Anna, Adler Jolánka, Horváth Jolánka és Józsi, Hlavathy Anna, Szentiványi József, Oravecz testvérek, Krieglér József, Horváth Jolánta, Dévai Janka és Nándor, Zágler Irén, Szundy Margitka, Fischer Frida, Völgyessy Jenő, Tavasz Erzsé és Bandi, Maderspach Julka és Janka, Bittó Sándor, Mailáth Flóra, Sztankay Évi és Ilka, Stauber Berta, Oberländer Malvina, Schlesinger Dezső, Hevessy Laczika, Gebhardt Mariska, Mayer Irén és Gizella, Messzer Rózsa, Beck Rózsa, Eichner Zsigmond és Sándor, Dózsa Aranka és Ödön, Legény Irén, Löbl Simon, Körmendy Imre, Schossberger Elvira és Olga, Horváth Berta, Mündl Arnold, Wottitz Angela, Szabady Lici és Sári, Nagyperkátai zárdai növendékek, Ficzeré Irma, Pentz Mariska, Körösy nővérek, Rác Jolánka, Albertine és Irénke, Frölich Dóra, Beutum Miksa, Timkó Blanka, Falcione Árpád, Fekete Oszkár, Seefehlner Margit és Egon, Wassermann Gizella, Benedek Jánoska, Köváry Irén, Weöres Otti, Plachner Ida, Andorka Emma, Vavra Rezső, Rott Vilmos, Szemző Erzsé, Schwartz Berta, Irén és Józsi, Lázár Gerő és Ernő, Tóth Mariska és Kamilla, Köninger Janka, Grossmann Emil, Leidenfrost Gyula és Károly, Rechnitzer Irén, Széll Mariann, Lelovics Irén, Dezsán Péterke.

(A sorozat vége következik.)